

Universitätsbibliothek Paderborn

Opvs De Ivdiciis Divinis, Qvae Devs In Hoc Mvndo Exercet

Accessit index concionatorius in omnes totius anni dies Dominicos & Festos, ab ipso Auctore confectus

Stengel, Georg

Ingolstadii, 1651

2. Miræ plantarum & animalium Metamorphoses.

urn:nbn:de:hbz:466:1-45686

C A P V T L X.

An, & quomodo diabolus possit creaturas in monstra
conuertere?

Supereft tertius modus, quo diabolus non jam ſe ipſum, neque eos, quos poſſidet monſtrificos facit, ſed homines & ceteras creaturas videtur reiſpa ac verè in monſtra mutare. Satis enim monſtrolum eſt, ſi animal aliquod de vna ſpecie in aliam transformatur: quod num fiaſt, & quo modo fiaſt, aut non fiaſt, tametiſi ſuprā, cum de rege Nabuchodonosore ac ſtatua ſalis ex coniuge Lot facta diſſeremus, obiter perſtrinximus, hic tamen tanquam ſuo loco, pluribus merito diſcutiendum eſt. Atque in primis non quaerimus, an ſubſtantiam aliquam cacodæmon creare poſſit, ſed de mutatione, quæ ad ſubiectum ordinem dicit. Creatio non ſi ex ſubiecto, ſed ex nihilo; quare, cum in agente infinitam potentiam exigat, nulli ſpiritui creato tribui potheſt. Quæri-
mus ergo an Stygia arte, ſubſtantia ex ſubiecta materia pro-
duci, & homo in bestiam, vel bestia in hominem mutari poſſit, aut vna bestia in aliam? Nec ratio deſt pro hac ſententia, nec experientia. Ratio eft illa, quod cælum poſſit producere viuentia, quæ dicitur eminenter continere; cur igitur & spiritibus ea potheſtas negetur, qui ſunt longè cæleſtibus corporibus eminentiores? Experientiae autem præter Nabuchodonoſorem, & vxorē Lot, agminatim poſſunt recenſeri taliū transmutationum, vel à magis factarum. Sed hiſ aliae ſunt experientiae præmittendæ, quæ cum ſint opera naturæ, ſtupendis metamorphofib⁹, hominis quoque in brutum, aut bruti in hominem metamorphofin videntur probare.

L
Vide S. The-
mam 1. p. q.
44. a. 1. & q.
45. a. 1. & s.

Quod si enim confeſſa mortalibus facultas eſt, efficiendi ut roſas proferat cerasus, vel brasiſca poma, cur non idem contingere poſſit in ſentientibus?

Quin & candicibus ſectis (mirabile dictu)
Truditur è ſicco radix oleagina ligno.
Et ſepe alterius ramos impune videmus

Virgil. lib. 2.
Georg.

Pffff 3

Vertere

Vertere in alterius, mutata magis infra mala

Ferre pyrum, & prunis lapidosa rubescere corna.

Si humana virtute ferrum in chalybem, argentum in aurum vertitur, inquit Bodinus acerrimus huius sententiae propugnator, quis demonem viribus tam imbecillum esse sibi persuadeat, ut hominem in bestiam commutare nequeat? Narrat Scaliger, folia arborum iuxta Iuernam fluvium sitarum, si in flumen decidant, pisces fieri; si humum petant, ex ijs terrestria quazdam animalia gigni. Apes ex cadavere bubulo, ex equi crubrones, ex cancro scorpionem generari vel Poëta canit.

Ouid. lib. 15.
Metam.

Nonne vides quaecumq; mora, fluidoq; calore

Corpora tabuerint, in parva animalia verti?

I, quoq; delectos maestatos obrue tauros

(Cognita res usq; est) de putri viscore paucim

Florilega nascentur apes,

Et paulò post. Pressus humo bellator equus crabronis origo est.

Concaua littoreo si demas brachia cancer,

Cetera susponas terra, de parte sepulta

Scorpius exhibet, caudaq; minabitur unca.

Arיסטoteles Peripateticæ Philosophie author, papilioes ex erucis, has ex virentibus folijs, maximeq; ex brassica nasci cum experientia docet. Primum, ait, minus quid milio confit in folio, mox vermiculi inde contrahuntur & accrescunt, tum intra triduum erucula efformantur, qua aucta motu cessant, suaq; forma immutantur, appellantur q; tanti per chrysalides, quaq; aurelia dixeris. Duro sunt intecta putamine, ad tactum mobiles, meatus araneosis obductæ, non os, non aliud ex membris, quod conspicuum sit, possident. Longo post tempore putamine abrupto erulant, inde animalia pennigera, quos papilioes vocamus. Et paulò infra. At ex quodam verme grandiore, qui velut cornua gemina prosendit, primù totto immutato, eruca, deinde, qui bombyx appellatur, ex quo necydalus, inualidam dixerim. Quæ varia formarum successio in semestri temporis spacio compleatur. Mira de animali quodam terrestri, apud Iaponas, Pererius refert. Est illud corporis magnitudine figuraque non dissimile cani, mollissimo pilo, & suauissimis ad edendum carnisibus. Hoc certè anni tempore vehementer

Benedict. Pe-
ter. in Daniel.
z. comment.

vehementer appetit, & frequentat mare; in quo identidem natans & se se mersans, membratim fit piscis. Tandem exuta prorsus terrestris animalis figura in piscis similitudinem & naturam commutatur. Cum igitur res interitui obnoxiae tantis polleant viribus, ut una res in aliam vertatur, non videtur ea vis dæmonibus neganda, qui potentia cuncta, quæ terræ ambitu comprehenduntur, longo post se interuallo, relinquent.

His naturalibus rerum commutationibus accedunt maris in feminam, & feminæ in mare transformationes, quas nullus, nisi omnem historijs fidem abnegare velit, inficias iuerit. Cænis femina, apud Ouidium, in Cœnum virum, in puerum Iphis puella mutata est.

Tiresias angues baculi violauerat ita,
Dej, viro factus (mirabile) femina septem
Egerat autumnos,
octavo autem cursus, vialis & peccussis angaibus iisdem,
Forma prior redit, genitinaq; venit imago.

Ac ne hæc vt fabulosa explodantur, puerum ex virgine factum Paulo Licinio Crasso, & C. Cassio Longino Coss. in publicis Romanorum annalibus annotatum esse, & à Mutiano Consule pro vero sibiq; explorato accepisse, & à seipso in Africa manifesto exemplo compertum, memoriae prodidit Plinius. Ex recentioribus quoque historiographis narrat Fulgosus, sua ætate, regnante Neapoli Ferdinando primo, duas Ludouici Guarnæ Filias Franciscam & Carolam post decimum quintum ætatis annum sexum mutasse, mutatoq; habitu pro maribus habitas Franciscum & Carolum deinceps nuncupatas fuisse, cuius exempli Petrus Fonseca meminit, & alterius similis Sotus de quodam qui ex femina factus fit vir. Vnde argumentum ducunt, putantq; non minus arduum esse, virum in feminam, quam hominem in bestiam mutare; quasi scilicet femina à viro non plus; quam bestia ab homine discreparet.

Rursum ait Bodinus, transmutationem hominum in bestias agnoverunt Pomponatius, Theophrastus, Paracelsus, principes sua etate Philosophi, Herodotus author antiquissimus, Hieronymus poëta-

III.

Ovid. lib 16.
§. & 15 Metam.

Petr. Fonsec:
in 5. Meta-
phys. Sotus
in 4. d. 1. q. 52
art. 8.

IV.

VIIIB3